

KONFERENSIYALAR UZ

— ANJUMANLAR PLATFORMASI

O'ZBEKISTON – 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI

**II RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

IYUN, 2025-YIL

O‘ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA’LIM ISTIQBOLLARI

**II RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, iyun

TOSHKENT-2025

ISBN 978-9910-09-204-6

O‘ZBEKISTON – 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA’LIM ISTIQBOLLARI. II Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari. – Toshkent: Scienceproblems team, 2025. – 138 bet.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.uz/uzbekistan-2030>

Konferensiya tashkilotchisi: “Scienceproblems Team” MChJ

Konferensiya o‘tkazilgan sana: 2025-yil, 23-iyun

Mas’ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur nashrda “O‘zbekiston — 2030: innovatsiya, fan va ta’lim istiqbollari” nomli II Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi doirasida taqdim etilgan ilmiy maqolalar to‘plami jamlangan. Unda O‘zbekistonning turli oliy ta’lim va ilmiy-tadqiqot muassasalari, tarmoq tashkilotlari, mustaqil tadqiqotchilar tomonidan taqdim etilgan ijtimoiy-gumanitar, iqtisodiyot, huquq, biologiya, tibbiyot va boshqa sohalarga oid maqolalar kiritilgan. Maqolalarda ilm-fanning zamonaviy yo‘nalishlari, innovatsion texnologiyalar, ta’lim islohotlari hamda barqaror taraqqiyotga oid masalalar muhokama qilingan. To‘plam akademik izlanishlar, amaliy tajribalar va ilmiy xulosalarni birlashtirgan holda, fanlararo integratsiyani chuqurlashtirish va ilmiy hamkorlikni kuchaytirishga xizmat qiladi.

Kalit so‘zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsiya, fan va ta’lim, O‘zbekiston 2030, barqaror rivojlanish, ilmiy izlanishlar, fanlararo integratsiya, ilmiy hamkorlik, texnologik taraqqiyot, zamonaviy ta’lim.

ISBN 978-9910-09-204-6

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2025-yil

© Mualliflar jamoasi, 2025-yil

MUNDARIJA

FIZIKA-MATEMATIKA FANLARI

Kamolova Dilnavoz, Shomurodova Shahzoda

PAST TEMPERATURALAR HOSIL QILISH VA GAZLARNI SUYULTIRISH METODLARI5-10

TEXNIKA FANLARI

Mirabdullayev Fayzullo, Tursunov Otabek

5G TEXNOLOGIYASIDAGI XAVFSIZLIK MUAMMOLARINING TAHLILI 11-18

Tursunov Otabek, Shakarov Muhiddin

ZAMONAVIY SIMMETRIK SHIFRLASH ALGORITMLARINI CHIZIQLI KRIPTOTHLILI 19-27

TARIX FANLARI

Ergasheva Mohichexra

ROSSIYA IMPERIYASI SIYOSATINING ZARAFSHON VOHASIDAGI ETNIK MUVOZANATGA

TA'SIRI: TARIXIY MANBALAR ASOSIDA TAHLIL 28-31

Oralov Dostonbek

BIRINCHI JAHON URUSHINING TURKISTON O'LKASIDAGI IJTIMOY-SIYOSIY

JARAYONLARGA TA'SIRI 32-35

IQTISODIYOT FANLARI

Арипова Анна

ЦИФРОВИЗАЦИЯ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ

ЭФФЕКТИВНОСТИ СДЕЛОК СЛИЯНИЯ И ПОГЛОЩЕНИЯ 36-40

Шарипов Жамшид, Нуридинов Рамзидин

СУНЬИЙ ИНТЕЛЛЕКТ: ТАЪЛИМ СИФАТИНИ ОШИРИШ ДРАЙВЕРИ 41-48

Авдошкина Олеся

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ПОДДЕРЖКА МАЛОГО БИЗНЕСА ЧЕРЕЗ КРЕДИТНЫЕ

ИНСТРУМЕНТЫ: НА ПРИМЕРЕ НАМАНГАНСКОЙ ОБЛАСТИ 49-56

Azamatov Otabek

PROBLEMS IN IMPROVING THE COMPETITIVENESS OF SMALL BUSINESSES AND PROPOSED

SOLUTIONS 57-61

Eraliyev Sardorjon

AGROBIZNESDA INVESTITSIYA FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHNING ZAMONAVIY

USULLARI 62-64

Isomuxamedov Akbarjon

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA XARAJATLAR VA DAROMADLAR HISOBINI TASHKIL ETISH

VA TAHLIL QILISH 65-67

FILOLOGIYA FANLARI

Mamatova Feruza

ANTROPOFENOMENLAR: LINGVOKOGNITIV, LINGVOMENTAL, DINAMIK VA STATIK

TURLARI 68-73

Yuldasheva Xurshida

O'ZBEK ADABIY MEROSINING RAQAMLI PLATFORMALARDA O'RGANILISHI: IBN SINO

MISOLIDA 74-76

<i>Abduvaliyeva Kamola</i> “SHAJARAYI TURK” ASARIDAGI ETNONIMLARNING GRAMMATIK TUZILISHI VA YASALISHI	77-82
---	-------

GEOGRAFIYA FANLARI

<i>Abdirayimova Ozoda</i> SURXONDAYO VILOYATIDA BUDDIZM OBIDALARI ASOSIDA ZIYORAT TURIZMINI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI	83-86
--	-------

YURIDIK FANLAR

<i>Alimjonov Fayozbek</i> LITSENZIYALASH TUSHUNCHASI, TIZIMLARI VA ULARNING TARIXIY RIVOJLANISHI	87-91
<i>Muradullayeva Sevinch</i> SOLIQ NAZORATINI AMALGA OSHIRISHNING NAZARIY-HUQUQIY ASOSLARI	92-96
<i>Abdullaeva Sabokhat</i> ISSUES OF IMPROVING INTERNATIONAL LEGAL MECHANISMS TO COMBAT TRANSNATIONAL CRIMES TARGETING CRYPTOASSETS	97-105

PEDAGOGIKA FANLARI

<i>Haqberdiyev Baxtiyor, Ismag'ilova Madinabonu, Imomnazarova Durdona</i> TASVIRIY SAN'AT VA MUHANDISLIK GRAFIKASI MUTAXASSISLARINING GRAFIK VA IJODIY KOMPETENTLIGINI SHAKLLANTIRISH	106-108
<i>Разикова Дилфуза</i> ЭФФЕКТИВНОСТЬ ДИАГНОСТИЧЕСКОГО ОЦЕНИВАНИЯ ПРИ ОБУЧЕНИИ СТУДЕНТОВ НЕФТЕГАЗОВОГО ПРОФИЛЯ	109-112
<i>Salimova Bakhora</i> TEACHING METHODOLOGY: PRINCIPLES, APPROACHES, AND INNOVATIONS	113-117
<i>Bakhronova Mahliyo</i> “DEVELOPING PROFESSIONAL COMPETENCE IN TEACHING ENGLISH”	118-123
<i>Bekmuradova Gulnoza</i> TALABALARNI ILMIY-TADQIQOT ISHLARGA JALB ETISHNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK VA ILMIY-METODIK ASOSLARI	124-129
<i>Rahimov Javohir</i> DUAL TA'LIMNI TASHKIL ETISHDA 4K VIDEO STUDIYASIDAN FOYDALANISH VA VIDEODARSLARNI YOZISHNING DASTURIY METODIK TA'MINOTI	130-133
<i>Юсупова Сабохат</i> ЗНАЧЕНИЕ РАЗВИТИЯ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ В ПРОГРЕССЕ ОБЩЕСТВА	134-137

YURIDIK FANLAR

LITSENZIYALASH TUSHUNCHASI, TIZIMLARI VA ULARNING TARIXIY RIVOJLANISHI

Alimjonov Fayozbek

Toshkent davlat yuridik universiteti
biznes huquqi yo'nalishi magistranti,
Email: fayozbekalimjanov02@gmail.com
Tel: +998 94 245 99 22
Toshkent, O'zbekiston

Annotatsiya. Ushbu maqolada litsenziyalash institutining huquqiy va tarixiy asoslari, zamonaviy tizimlari hamda ularning rivojlanish bosqichlari chuqur tahlil qilinadi. Litsenziya — muayyan faoliyatni amalga oshirish uchun davlat yoki vakolatli organlar tomonidan beriladigan ruxsatnoma bo'lib, uning huquqiy mohiyati va amaliy roli jamiyatda muhim o'rin egallaydi. Maqolada litsenziyalash tizimlari — davlat, mahalliy, xususiy va raqamli shakllarda tasniflanib, har birining afzalliklari va kamchiliklari ko'rib chiqiladi. Tarixiy rivojlanish bo'limida antik davrdan boshlab zamonaviy raqamli tizimlarga bo'lgan evolyutsiya bosqichlari ochib beriladi. Shu bilan birga, zamonaviy muammolar, xususan byurokratik to'siqlar, korrupsiya xavfi va tizimdagi islohotlar zaruriyati ham yoritiladi. Muallif litsenziyalash tizimining yanada takomillashuvi uchun taklif va tavsiyalar ham beradi.

Kalit so'zlar: Litsenziyalash, huquqiy tartibga solish, davlat nazorati, tizimlar va shakllar, tarixiy rivojlanish.

THE CONCEPT OF LICENSING, SYSTEMS AND THEIR HISTORICAL DEVELOPMENT

Alimjonov Fayozbek

Master's student of Business Law in
Tashkent State University of Law,
Tashkent, Uzbekistan

Abstract. This article explores the legal and historical foundations of the licensing institution, its modern systems, and stages of development. A license is a formal permission granted by the state or an authorized body to carry out specific types of activities, and it plays a significant role in regulating societal and economic relations. The study classifies licensing systems into state, local, private, and digital categories, highlighting their respective strengths and weaknesses. The historical section outlines the evolution of licensing from ancient times to today's digital systems. Contemporary challenges—such as bureaucratic barriers, the risk of corruption, and the need for systemic reform—are also examined. The author concludes with recommendations to enhance the efficiency, transparency, and accessibility of the licensing framework.

Key words: Licensing, legal regulation, state supervision, systems and models, historical development.

DOI: <https://doi.org/10.47390/978-9910-09-204-6/uzb-16>

Kirish: Litsenziyalash — bu davlat tomonidan ayrim faoliyat turlarini amalga oshirishga ruxsat beruvchi muhim huquqiy institutdir. Bu jarayon nafaqat iqtisodiy faoliyatni tartibga soladi, balki fuqarolarning xavfsizligini ta'minlash, sog'liqni saqlash, atrof-muhitni himoya qilish kabi ijtimoiy manfaatlarga xizmat qiladi. Litsenziyalash institutining mohiyatini anglash, uning tizimlari va tarixiy rivojlanishini tahlil qilish O'zbekiston Respublikasida bu sohadagi

islohotlarning samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Ushbu maqolada litsenziyalashning tushunchasi, uning asosiy shakllari va tarixiy taraqqiyot bosqichlari yoritiladi.

Litsenziyalash tushunchasi va mohiyati. *Litsenziya* – bu muayyan faoliyatni amalga oshirish huquqini beruvchi rasmiy ruxsatnoma bo'lib, u davlat yoki vakolatli organlar tomonidan beriladi. Litsenziyalashning asosiy maqsadi fuqarolar, jamiyat va davlat manfaatlarini himoya qilishdir. Ayrim iqtisodiy yoki ijtimoiy xavf tug'diruvchi faoliyat turlarini nazorat qilish orqali litsenziyalash mexanizmi xavfsizlik, sifatlik va qonuniylik tamoyillarini ta'minlaydi. Litsenziyalashning huquqiy asoslari har bir davlat qonunchiligida belgilanadi. O'zbekiston Respublikasida litsenziyalashga oid munosabatlar «Litsenziyalash to'g'risida»gi Qonun va boshqa normativ-huquqiy hujjatlar bilan tartibga solinadi. Ushbu qonunlarda litsenziya berish, bekor qilish, muddati, shartlari va monitoring tartibi aniq belgilangan.

Litsenziyalash tizimining mavjudligi bir qator asosiy tamoyillarga tayanadi: qonuniylik, shaffoflik, tenglik, hamda ijtimoiy manfaatlarni ustuvor qo'yish. Qonuniylik tamoyiliga ko'ra, litsenziya faqat belgilangan tartibda va qonunchilik asosida berilishi kerak. Shaffoflik esa litsenziya olish jarayonining ochiqqligi, adolatli va diskriminatsiyasiz amalga oshirilishini anglatadi. Bundan tashqari, barcha ariza beruvchilar teng huquqlilik asosida ko'rib chiqilishi lozim.

Litsenziyalash jarayoni, odatda, bir necha bosqichdan iborat: ariza topshirish, hujjatlarni ko'rib chiqish, ekspertiza (agar zarur bo'lsa), qaror qabul qilish va litsenziya berish. Ba'zi sohalar (masalan, tibbiyot, qurilish yoki transport) xavf darajasi yuqori bo'lganligi sababli litsenziya olish jarayoni yanada murakkab va chuqurroq tekshiruvlarga asoslanadi.

Litsenziyalashning iqtisodiy mohiyati ham dolzarb. Davlat tomonidan litsenziya orqali iqtisodiy muhitga kirish nazorat qilinadi, raqobat qoidalari belgilanadi, xizmatlar sifati oshiriladi. Bunday tartibga solish, ayniqsa, xavfli yoki ijtimoiy muhim faoliyatlarda (masalan, farmatsevtika, energetika, o'quv markazlari) muhim ahamiyat kasb etadi. Bundan tashqari, litsenziyalash davlatga nazorat, statistika yuritish va soliq tushumlarini aniqlik bilan boshqarish imkonini beradi. Biroq, litsenziyalash tizimining noto'g'ri yoki ortiqcha qo'llanilishi iqtisodiy faollikni pasaytirishi, korrupsiya xavfini kuchaytirishi yoki tadbirkorlik tashabbuslarini cheklashi mumkin. Shu sababli, zamonaviy huquqiy davlatlar bu tizimni iloji boricha soddalashtirish, raqamlashtirish va shaffoflashtirishga intilmoqda. O'zbekiston ham bu borada islohotlarni amalga oshirmoqda: "Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali" orqali ko'plab litsenziyalar elektron shaklda berilmoqda, arizalar onlayn ko'rib chiqilmoqda va monitoring tizimlari joriy etilmoqda.

Litsenziyalash tizimlari. Umuman olganda, litsenziyalash tizimlari bir nechta shaklda tasniflanadi:

1. **Markazlashgan tizim:** Bu tizimda litsenziya berish faqat bitta markaziy vakolatli organ tomonidan amalga oshiriladi. Masalan, sog'liqni saqlash vazirligi faqat o'zi tibbiy faoliyat uchun litsenziya beradi. Bunday tizimning afzalligi — yagona yondashuv, qat'iy standart va kuchli nazoratdir. Biroq, kamchiliklari ham mavjud: ortiqcha byurokratiya, markazda haddan tashqari yuklama va kechikishlar.

2. **Markazlashmagan (devolutsiyalashgan) tizim:** Bu holda, turli sohalar uchun turli davlat organlari litsenziya berish vakolatiga ega bo'ladi. Masalan, qurilish bo'yicha — Qurilish vazirligi, ta'lim bo'yicha — Ta'lim inspeksiyasi. Bu yondashuv moslashuvchan va tez ishlashi

mumkin, biroq sohalar o'rtasida yondashuv birligi yo'qolishi, chalkashliklar paydo bo'lishi mumkin.

3. **Mahalliy litsenziyalash:** Ayrim faoliyat turlari (masalan, savdo, umumiy ovqatlanish, xizmat ko'rsatish) uchun litsenziyalar viloyat yoki tuman darajasidagi hokimiyat organlari tomonidan beriladi. Bunday tizim aholiga yaqin bo'lgan xizmatni ta'minlashi mumkin, biroq nazoratning sifati va bir xilligi kafolatlanmasligi mumkin.

4. **Xususiylashtirilgan (delegatsiyalangan) tizim:** Ayrim professional sohalarida (masalan, advokatura, audit, tibbiy xizmatlar) litsenziya berish vakolati nodavlat tashkilotlarga — assotsiatsiya yoki palatalarga beriladi. Bu holda soha mutaxassislarining o'zi sifat mezonlarini belgilaydi va nazoratni amalga oshiradi. Bunday tizim yuksak mutaxassislik talab qilinadigan faoliyatlar uchun mos, biroq nazoratning shaffofligi muammo tug'dirishi mumkin.

5. **Raqamli litsenziyalash tizimlari:** Zamonaviy texnologiyalar asosida litsenziya olish jarayoni to'liq onlayn tarzda amalga oshiriladi. Elektron hujjat topshirish, avtomatik tekshiruv, real vaqtda monitoring kabi imkoniyatlar bu tizimda mavjud. O'zbekistonda "Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali" orqali ko'plab faoliyat turlari bo'yicha elektron litsenziya olish imkoniyati yaratilgan.

Shuningdek, litsenziyalash tizimlarining ochiqqligi, hisobdorligi va korrupsiyaga qarshi bardoshlilik juda muhim ko'rsatkichlardir. Barcha tizimlar davlat manfaatlari, jamiyat xavfsizligi va iqtisodiy rivojlanishni ta'minlash uchun xizmat qilishi kerak. Shu bois, har bir tizimda muntazam monitoring, huquqiy ekspertiza va islohotlar zarur hisoblanadi.

Litsenziyalashning tarixiy rivojlanishi. Litsenziyalash tizimi zamonaviy huquqiy davlatning ajralmas instituti bo'lib, uning ildizlari qadimgi tarixga borib taqaladi. Jamiyat taraqqiyoti davomida davlatlar iqtisodiy va ijtimoiy xavfsizlikni ta'minlash, turli faoliyat turlarini nazorat qilish uchun muayyan ruxsatnomalar berish amaliyotini joriy qilganlar. Bu esa keyinchalik huquqiy hujjatlar shakliga kirib, litsenziya tushunchasini shakllantirdi.

Qadimgi davrlarda, ayniqsa Misr, Gretsiya va Rim kabi sivilizatsiyalarda muayyan kasblar faqatgina davlat yoki diniy hokimiyatning ruxsati bilan bajarilgan. Masalan, tabiblik yoki savdogarlik faoliyati uchun maxsus guvohnomalar talab qilingan. Bu amaliyot, asosan, fuqarolar salomatligini va jamoat tartibini himoya qilishga qaratilgan edi. Bunday yondashuv o'sha davrda "kasbiy nazorat" shaklida ko'rinish bergan bo'lsa-da, bu bugungi litsenziyalash tizimlarining boshlang'ich ko'rinishi edi. O'rta asrlar Yevropasida esa ko'plab shaharlarda ustahunarmandlar gildiyalari faoliyat yuritgan. Bu gildiyalar o'z sohalarida ishlash uchun majburiy ruxsatnoma (sertifikat) berish vakolatiga ega bo'lgan. Masalan, oshpaz, duradgor yoki zargar bo'lish uchun ilgari usta yoki lavozim egasidan "ustalik darajasi" olinishi lozim bo'lgan. Bu hujjatlarning asosiy maqsadi mahsulot sifati va iste'molchi manfaatlarini himoya qilish edi.

Sanayi inqilobidan keyingi davrda, ayniqsa XIX–XX asrlarda, litsenziyalash tizimi ancha tizimlashtirilgan shaklga keldi. Texnologik taraqqiyot, sanoatning kengayishi, yangi kasblarning paydo bo'lishi hamda aholi sonining ortishi davlatlar zimmasiga ko'proq javobgarlik yukladi. Bu davrda, ayniqsa, xavfli faoliyat turlari (masalan, kimyo sanoati, farmatsevtika, transport) uchun maxsus ruxsatnomalar joriy qilindi. Litsenziyalash orqali davlat sog'liqni saqlash, ekologiya va mehnat xavfsizligini ta'minlashga harakat qildi.

Sovet davrida, litsenziyalash markazlashgan tarzda yuritilgan va har bir ishlab chiqarish yoki xizmat ko'rsatish faoliyati qattiq nazorat ostida bo'lgan. Litsenziya olish jarayoni markaziy

rejaga asosan amalga oshirilgan va ko'pincha siyosiy maqsadlar bilan ham bog'langan. Bu yondashuv innovatsiyalarning sustlashuviga olib kelgan bo'lsa-da, umumiy tartib-intizomni saqlashda samarali bo'lgan.

O'zbekiston mustaqillikka erishgach, litsenziyalash tizimi qayta shakllantirildi. 2000-yillarda qabul qilingan "Litsenziyalash to'g'risida"gi Qonun orqali litsenziya berish tartibi, mezonlari va nazorat mexanizmlari aniq belgilandi. Bugungi kunda esa bu tizim soddalashtirilmoqda, elektronlashtirish ishlari olib borilmoqda. "Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali" orqali ko'plab faoliyatlar bo'yicha litsenziyalar onlayn tarzda rasmiylashtirilmoqda.

Zamonaviy muammolar va istiqbollar. Litsenziyalash tizimi har qanday huquqiy davlatda iqtisodiyotni tartibga solish va xavfsizlikni ta'minlashning muhim vositasidir. Biroq, zamonaviy dunyoda bu tizim bir qator dolzarb muammolarga duch kelmoqda. Shu bilan birga, uni takomillashtirish yo'nalishida istiqbolli imkoniyatlar ham mavjud. O'zbekiston misolida bu muammolar va istiqbollar chuqur tahlil qilinishi lozim.

Birinchidan, zamonaviy litsenziyalash tizimining asosiy muammolaridan biri — bu byurokratik to'siqlar va ortiqcha hujjatchilikdir. Aksariyat hollarda, tadbirkorlik subyektlari faoliyatini boshlash uchun ko'plab hujjatlarni to'plashga, turli idoralarga borib murojaat qilishga majbur bo'ladi. Bu esa vaqt va mablag' sarfini oshiradi, hamda iqtisodiy faollikka salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Ikkinchidan, litsenziyalashda subyektiv yondashuv va inson omiliga bog'liqlik korrupsiya xavfini oshiradi. Ba'zi holatlarda vakolatli shaxslar tomonidan noqonuniy to'lovlar yoki tanish-bilishchilik asosida ruxsatnomalar berilishi kuzatiladi. Bu kabi holatlar nafaqat adolat prinsipiga zid, balki davlatga bo'lgan ishonchga ham putur yetkazadi.

Uchinchidan, litsenziyalash tizimi tez o'zgarib borayotgan zamonaviy texnologiyalar va yangi biznes-modellarga mos ravishda har doim ham moslashmaydi. Masalan, IT, elektron tijorat, startaplar yoki frilanserlik sohalarida mavjud qonunchilikda aniq reglament yo'qligi tadbirkorlarni noaniqlik holatida qoldiradi.

To'rtinchidan, hududiy tenglik muammosi ham mavjud. Respublika miqyosida ba'zi faoliyat turlari Toshkent shahrida tez va oson rasmiylashtirilsa, chekka viloyatlarda yoki tumanlarda bu jarayon ancha murakkab kechadi. Bu esa iqtisodiy tenglik prinsipiga zid holatni keltirib chiqaradi. Shunga qaramay, litsenziyalash tizimining takomillashuvi uchun istiqbolli yo'nalishlar ham mavjud. Avvalo, raqamlashtirish bu boradagi eng asosiy va samarali yo'ldir. O'zbekiston hukumati tomonidan joriy etilgan "Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali" orqali ko'plab faoliyat turlari bo'yicha litsenziyalarni onlayn tarzda olish imkoniyati yaratildi. Bu esa fuqarolar va tadbirkorlar uchun qulaylik, tezlik va shaffoflikni ta'minlaydi.

Yana bir muhim istiqbol — bu regulyatorlik yondashuvining liberallashtirilishidir. Davlat faqat xavfli va ijtimoiy ahamiyatga ega bo'lgan faoliyatlarni litsenziyalashi, qolgan faoliyatlarni esa bildirishnoma yoki erkin faoliyat shaklida qoldirishi maqsadga muvofiqdir. Bu yondashuv raqobatni rag'batlantiradi va iqtisodiy faollikni oshiradi. Shuningdek, xalqaro tajribani o'rganish asosida modulli va moslashuvchan litsenziyalash tizimlarini joriy etish mumkin. Masalan, Yevropa Ittifoqi davlatlarida bir faoliyat uchun berilgan litsenziya boshqa turdosh faoliyatlarga ham qo'llanishi mumkin. Bu esa tartibga solish xarajatlarini kamaytiradi va biznes uchun qulay muhit yaratadi.

Ta'lim, sog'liqni saqlash, transport kabi sohalarda esa kasbiy akkreditatsiya va sertifikatlash tizimlari litsenziyalash bilan birgalikda yoki o'rniga ishlatilishi mumkin. Bu esa mehnat bozorida mutaxassislarning sifatini oshirish bilan birga, davlatga nisbatan yukni kamaytiradi.

Xulosa. Litsenziyalash huquqiy institut sifatida jamiyat hayotida muhim o'rin tutadi. U fuqarolarning xavfsizligini ta'minlash, iqtisodiy faoliyatni tartibga solish va qonuniylilikni mustahkamlashda asosiy vositalardan biridir. Mazkur maqolada litsenziyalash tushunchasi, tizimlari va tarixiy rivojlanishi yoritildi. Shuningdek, hozirgi zamonaviy muammolar hamda ularni bartaraf etish bo'yicha tavsiyalar ilgari surildi. O'zbekiston Respublikasida litsenziyalash tizimini yanada takomillashtirish orqali tadbirkorlik muhitini yengillashtirish, davlat boshqaruvining ochiqqligini ta'minlash va fuqarolarning ishonchini oshirish mumkin. Bu esa, o'z navbatida, barqaror iqtisodiy o'sishga xizmat qiladi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. O'zbekiston Respublikasi. "Litsenziyalash to'g'risida"gi Qonuni. Qabul qilingan sana: 2021-yil 14-iyul. Manba: <https://lex.uz/docs/5568453>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti. Litsenziyalash sohasidagi islohotlarga doir farmon va qarorlar to'plami. Jumladan: "Litsenziya va ruxsat berish tartib-taomillarini soddalashtirish to'g'risida"gi PF-6155-sonli Farmon, 2021-yil. Manba: <https://regulation.gov.uz>
3. Komilov, Z. (2021). Huquqiy tartibga solish nazariyasi. Toshkent: Adolat nashriyoti.
4. Saidov, A. (2019). Davlat boshqaruvi va litsenziyalash tizimlari. Toshkent: Huquq dunyosi nashriyoti.
5. OECD. (2020). Licensing Systems Report. Parij: OECD Publishing. Manba: <https://www.unpan.org>
6. O'zbekiston Respublikasi qonunchilik bazasi: <https://lex.uz>
7. Ruxsat beruvchi hujjatlar yagona portali: <https://regulation.gov.uz>
8. BMT Davlat boshqaruvi tarmog'i: <https://www.unpan.org>

O'ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM ISTIQBOLLARI

I RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI
2025-yil, 23-iyun

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

**O'ZBEKISTON — 2030: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM
ISTIQBOLLARI. II Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi
materiallari.** – Toshkent: Scienceproblems team, 2025. – 138 bet.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.uz/uzbekistan-2030>

Konferensiya tashkilotchisi: Scienceproblems Team

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 23-iyun

ISBN 978-9910-09-204-6

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Scienceproblems team, 2025-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil.